

قبل به ترتیب ۹/۲ و ۷/۵ درصد کاهش نشان می‌دهد. همچنین، در بخش‌های حمل و نقل دریایی و هوایی در مجموع ۴۵/۲ میلیون نفر مسافر و ۱۴۶/۷ میلیون تن کالا جابه‌جا شد که نسبت به سال قبل به ترتیب ۹/۶ و ۵/۳ درصد افزایش نشان می‌دهد.

جدول ۷-۱- عملکرد ناوگان حمل و نقل کشور در سال ۱۳۹۳

	مسافر		کالا	
	تعداد (میلیون نفر) سهم (درصد)	تعداد (میلیون تن) سهم (درصد)	تعداد (میلیون تن) سهم (درصد)	تعداد (میلیون تن) سهم (درصد)
جاده‌ای	۱۹۰/۰	۷۳/۱	۵۷۰/۰	۷۵/۸
ریلی	۲۴/۸	۹/۵	۳۴/۹	۴/۶
دریایی	۱۷/۱	۶/۶	۱۴۶/۷	۱۹/۵
هوایی	۲۸/۱	۱۰/۸	۰/۰۷	*
کل	۲۶۰/۰	۱۰۰/۰	۷۵۱/۷	۱۰۰/۰

ماخذ: سالنامه آماری سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای، سالنامه آماری راه‌آهن ج.ا.ا، سازمان بنادر و دریانوردی و سازمان هواپیمایی کشوری

۷-۱- سرمایه‌گذاری دولت

براساس قانون بودجه، مبلغ ۴۱/۵ هزار میلیارد ریال در قالب اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ملی در بخش حمل و نقل (جاده‌ای، هوایی، دریایی و ریلی) برای سال ۱۳۹۳ در نظر گرفته شد که در مقایسه با رقم مصوب سال قبل ۱۸/۱ درصد کاهش نشان می‌دهد. طبق آمار خزانه‌داری کل، مبلغ ۳۶/۴ هزار میلیارد ریال (۸۷/۸ درصد رقم مصوب) به فصل مزبور پرداخت شد. اعتبارات مذکور نسبت به سال قبل ۱/۸ درصد افزایش داشت.

حمل و نقل از جمله بخش‌های زیربنایی اقتصاد است که فرآیند توسعه اقتصادی را تحت تاثیر قرار داده و اساس مبادلات بازرگانی و کلید توسعه اقتصادی و اجتماعی است. همچنین، بین کارایی در بخش حمل و نقل و کارایی عمومی اقتصاد و رشد اقتصادی، رابطه‌ای مستقیم وجود دارد. به عبارتی، حمل و نقل واسطه میان فعالیت‌های کشاورزی، صنعتی، بازرگانی و خدماتی در سطح ملی و بین‌المللی می‌باشد.

حمل و نقل در توزیع درآمدها، کاهش نابرابری‌های اقتصادی و اجتماعی و کاهش آثار فقر و اختلاف درآمد بین روستائینان و شهرنشینان نقشی موثر ایفا می‌کند. با توجه به موقعیت راهبردی کشور در منطقه، ایجاد سیستم حمل و نقل کارآمد در توسعه اقتصادی- اجتماعی جایگاه و نقش ویژه‌ای دارد. براساس آمار حساب‌های ملی، ارزش افزوده گروه حمل و نقل، انبارداری و ارتباطات در سال ۱۳۹۳ به قیمت‌های ثابت ۱۳۸۳ از ۲/۹ درصد رشد نسبت به سال قبل برخوردار بود؛ به‌گونه‌ای که سهم این گروه از تولید ناخالص داخلی به قیمت‌های جاری در سال مزبور به ۹/۲ درصد رسید.

بررسی عملکرد حمل و نقل برحسب جابه‌جایی مسافر و حمل کالا در سال ۱۳۹۳ نشان می‌دهد در بخش حمل و نقل زمینی (ریلی و جاده‌ای)، در مجموع ۲۱۴/۸ میلیون نفر مسافر و ۶۰۴/۹ میلیون تن کالا جابه‌جا شد که در مقایسه با سال

فصل ۷ حمل و نقل

جدول ۷-۲- اعتبارات تملک دارایی‌های

سرمایه‌ای - ملی فصل حمل و نقل

(میلیارد ریال)

درصد تغییر	سال		
	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱
فصل حمل و نقل	۱۱۰/۶	۳۶۴۳۷/۸	۳۵۷۸۷/۲

ماخذ: خزانه‌داری کل، وزارت امور اقتصادی و دارایی

۷-۲- حمل و نقل کالا و مسافر

۷-۲-۱- حمل و نقل جاده‌ای

در سال ۱۳۹۳، سهم بخش حمل و نقل جاده‌ای از کل مسافر جابه‌جا شده و کالای حمل شده در کشور به ترتیب ۷۳/۱ و ۷۵/۸ درصد بود. بررسی آمار عملکرد بخش حمل و نقل جاده‌ای نشان می‌دهد که در مجموع ۵۷۰ میلیون تن کالا (اعم از کالای دارای بارنامه و بدون بارنامه) در سال مورد بررسی توسط این ناوگان حمل شد که نسبت به سال قبل ۸/۲ درصد کاهش داشت. همچنین، حدود ۱۲/۳ میلیون تن کالا از طریق جاده‌های کشور ترانزیت شد که در مقایسه با عملکرد سال قبل ۶/۵ درصد افزایش نشان می‌دهد.

براساس آمار مذکور، برنامه‌های حمل و نقل جاده‌ای و حمل و نقل راه‌آهن به ترتیب با ۶۰/۱ و ۳۷/۵ درصد بیشترین سهم از اعتبارات پرداختی به این فصل را به خود اختصاص دادند. همچنین، عملکرد برنامه‌های مزبور در این سال به ترتیب ۴/۳ درصد کاهش و ۱۴/۱ درصد افزایش داشت.

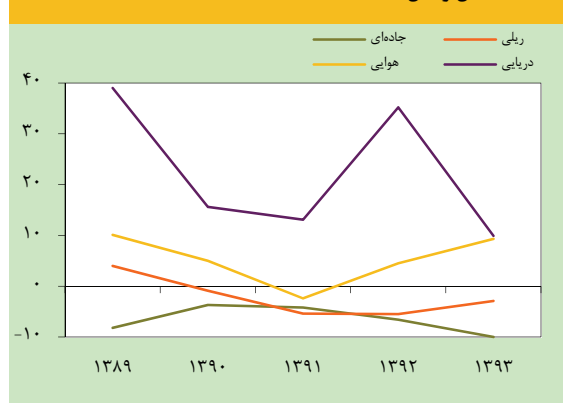
جدول ۷-۳- عملکرد حمل و نقل جاده‌ای کشور

درصد تغییر (۱)	سال		
	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱
حمل کالا (میلیون تن)	۱/۶	۵۷۰	۶۲۱
ترانزیت کالا (میلیون تن)	۶/۵	۱۲/۳	۱۱/۶
جابه‌جایی مسافر			
کل جابه‌جایی مسافر (میلیون نفر) ▲	-۶/۶	۱۹۰	۲۱۱
جابه‌جایی از طریق ناوگان عمومی (میلیون نفر)	-۱۸/۰	۳۱۸	۳۸۸
سهم جابه‌جایی مسافر با صورت وضعیت از سفرهای عمومی (درصد)	۵/۴	۵۹/۷	۵۴/۴

ماخذ: سالنامه آماری سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای

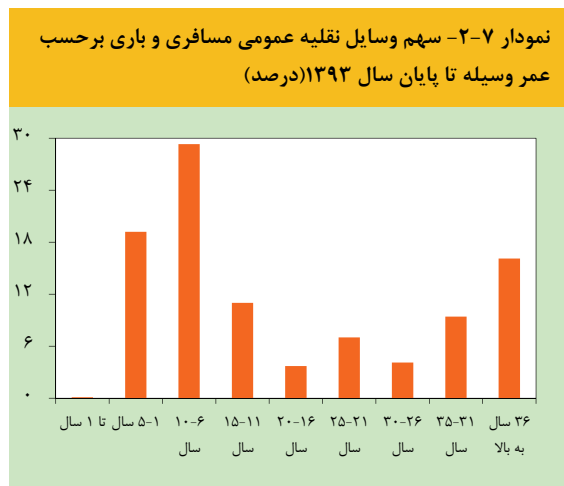
۱- تغییرات سهم حمل و نقل عمومی از جابه‌جایی مسافر به واحد درصد می‌باشد.

نمودار ۷-۱- درصد تغییر تعداد مسافر جابه‌جا شده در بخش‌های مختلف حمل و نقل

در سال مورد گزارش، تعداد مسافر جابه‌جا شده از طریق ناوگان عمومی حمل و نقل جاده‌ای (دارای صورت وضعیت سفر) به ۱۹۰ میلیون نفر رسید. عملکرد مزبور نسبت به سال قبل ۱۰/۰ درصد کاهش نشان می‌دهد. بر این اساس، تعداد نفر-کیلومتر مسافر جابه‌جا شده در سطح کشور ۴۹/۸ میلیارد نفر-کیلومتر بود که نسبت به سال قبل ۱۱/۸ درصد کاهش نشان می‌دهد. همچنین در سال مزبور، متوسط مسافر جابه‌جا شده و مسافت طی شده در هر سفر مسافری با صورت وضعیت به ترتیب ۱۱/۳ نفر و ۱۹۲ کیلومتر بود. در سال مورد گزارش، تعداد مسافر جابه‌جا شده در سفرهای عمومی توسط ناوگان حمل و نقل جاده‌ای ۳۱۸ میلیون نفر بود.

گزارش اقتصادی و ترازنامه سال ۱۳۹۳

در سال ۱۳۹۳، ۱۶/۹ هزار نفر در سطح کشور بر اثر تصادفات رانندگی جان خود را از دست دادند. این رقم نسبت به سال قبل ۶/۲ درصد کاهش نشان می‌دهد. براساس آمار مذکور، تعداد جان‌باختگان ناشی از تصادفات جاده‌ای برون‌شهری در سال مورد بررسی، ۱۱/۰ هزار نفر می‌باشد که نسبت به سال قبل ۵/۳ درصد کاهش نشان می‌دهد. بر این اساس، در تصادفات رانندگی، استان فارس با ۸/۶ درصد و استان‌های تهران و خراسان رضوی به ترتیب با ۷/۷ و ۷/۳ درصد بالاترین و استان‌های ایلام و کهگیلویه و بویراحمد به ترتیب با ۰/۹ و ۱/۱ درصد پایین‌ترین سهم از جان‌باختگان کشور را در مقایسه با سایر استان‌ها داشتند.

طول راه‌های تحت حوزه استحفاظی وزارت راه و شهرسازی (بجز راه‌های روستایی) در کشور تا پایان سال ۱۳۹۳ به ۸۵/۹ هزار کیلومتر رسید که ۲/۸ درصد آن آزادراه، ۱۶/۹ درصد بزرگراه، ۲۹/۰ درصد انواع راه‌های اصلی و ۵۱/۳ درصد راه‌های فرعی و سایر راه‌ها می‌باشد.

بررسی کیفیت ناوگان حمل و نقل عمومی جاده‌ای کشور تا پایان سال ۱۳۹۳ نشان می‌دهد که ۳۷/۰ درصد از ناوگان باری، ۲۷/۰ درصد از اتوبوس‌ها و ۷۰/۵ درصد از مینی‌بوس‌ها بیش از ۲۰ سال عمر دارند. ترکیب ناوگان عمومی جاده‌ای نشان می‌دهد که ۸۲/۶ درصد از مالکیت این ناوگان در بخش باربری و ۸۸/۷ درصد در بخش مسافری به صورت ملکی راننده می‌باشد و تنها ۳/۷ درصد مالکیت در بخش باربری و ۳/۱ درصد در بخش مسافری به صورت شرکتی اداره می‌شود.

جدول ۷-۴- ترکیب ناوگان عمومی باری و مسافری

(درصد) بر حسب نوع مالکیت تا پایان سال ۱۳۹۳

نوع مالکیت	باری	مسافری
ملکی شرکتی - موسسه	۳/۷	۳/۱
ملکی راننده	۸۲/۶	۸۸/۷
ملکی شراکتی	۵/۸	۲/۱
ملکی شخص دیگر	۷/۹	۶/۱
جمع کل	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰

ماخذ: سالنامه آماری سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای

جدول ۷-۵- تعداد متوفیات ناشی از تصادفات رانندگی

(نفر)

نوع تصادف	سال		درصد تغییر
	۱۳۹۲	۱۳۹۳	
درون‌شهری	۵۴۰۴	۴۵۸۴	-۹/۵
برون‌شهری (جاده‌ای)	۱۱۸۱۱	۱۰۹۵۱	-۷/۳
جاده‌ای روستایی	۱۷۶۴	۱۲۹۶	-۲۶/۵
نامعلوم	۱۱۰	۶۹	-۳۷/۳
جمع کل	۱۹۰۸۹	۱۶۸۷۲	-۶/۲

ماخذ: سالنامه آماری سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای

۷-۲-۲- حمل و نقل ریلی

نشان می‌دهد. بر این اساس، سهم راه‌آهن از کل مسافر جابه‌جا شده در سال ۱۳۹۳ به میزان ۹/۵ درصد بود.

در سال ۱۳۹۳، ۲۴/۸ میلیون نفر مسافر از طریق ناوگان ریلی جابه‌جا شدند که نسبت به سال قبل ۲/۹ درصد کاهش

فصل ۷ حمل و نقل

بررسی وضعیت ناوگان حمل و نقل ریلی کشور نشان می‌دهد که تعداد لوکوموتیو در اختیار در پایان سال ۱۳۹۳ به ۸۶۹ دستگاه رسید که نسبت به سال قبل ۵/۸ درصد رشد داشته است. در این سال نسبت تعداد لوکوموتیو در سرویس به کل لوکوموتیو (ضریب بهره‌برداری) معادل ۵۸/۶ درصد بود که نشان‌دهنده ۲/۷ واحد درصد افزایش نسبت به سال قبل است.

در سال ۱۳۹۳، به ترتیب ۲۳۱/۰ و ۱۵۰/۱ کیلومتر از خطوط ریلی، بهسازی و بازسازی شد.

همچنین در سال مورد بررسی، ۳۴/۹ میلیون تن کالا از طریق راه‌آهن حمل شد که در مقایسه با سال قبل ۶/۸ درصد افزایش نشان می‌دهد. سهم بخش ریلی از کل بار حمل شده در کشور در سال مذکور معادل ۴/۶ درصد بود. همچنین در این سال، حدود ۷۹۷ هزار تن کالا (شامل کالاهای نفتی و غیر نفتی) توسط خطوط ریلی ترانزیت شد که در مقایسه با سال قبل ۵۰/۴ درصد افزایش داشت.

جدول ۶-۷ عملکرد حمل و نقل ریلی

درصد تغییر		سال			
۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	
-۲/۹	-۵/۵	۲۴/۸	۲۵/۵	۲۷/۰	جابه‌جایی مسافر (میلیون نفر)
۶/۸	-۴/۶	۳۴/۹	۳۲/۷	۳۴/۳	حمل کالا (میلیون تن)
۵۰/۴	-۴۱/۵	۷۹۷/۰	۵۳۰/۰	۹۰۶/۰	ترانزیت کالا (هزار تن)

ماخذ: سالنامه آماری راه‌آهن ج.ا.ا.، سال‌های مختلف

حمل شد که در مقایسه با سال قبل ۱۵/۹ درصد افزایش نشان می‌دهد.

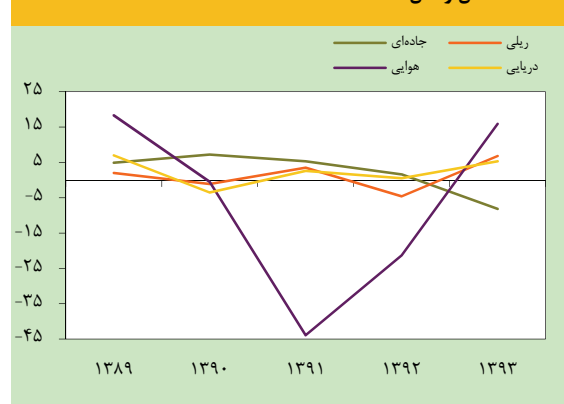
۷-۲-۳ حمل و نقل هوایی

در سال ۱۳۹۳، تعداد مسافر جابه‌جا شده از طریق فرودگاه‌های کشور ۲۸/۱ میلیون نفر بود که در مقایسه با سال قبل ۹/۳ درصد افزایش داشت. بر این اساس، سهم حمل و نقل هوایی از کل مسافر جابه‌جا شده معادل ۱۰/۸ درصد بود. در سال ۱۳۹۳، سهم بخش غیر دولتی در پروازهای داخلی و بین‌المللی به ترتیب ۷۸/۵ و ۷۰/۸ درصد بود.

در سال مورد گزارش، تعداد ناوگان ملکی مسافری با رشد ۹/۵ درصدی نسبت به سال قبل به ۲۴۲ فروند رسید.

در این سال ۷۳/۰ هزار تن کالا توسط ناوگان حمل و نقل هوایی در داخل کشور یا به مقصد خارج از کشور

نمودار ۷-۳ درصد تغییر حجم کالای جابه‌جا شده در بخش‌های مختلف حمل و نقل

جدول ۷-۷ عملکرد حمل و نقل هوایی

درصد تغییر		سال			
۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	
۹/۳	۴/۵	۲۸/۱	۲۵/۷	۲۴/۶	مسافر جابه‌جا شده (میلیون نفر)
۴/۸	۰/۰	۱۷/۴	۱۶/۶	۱۶/۶	پروازهای داخلی
۱۷/۶	۱۳/۸	۱۰/۷	۹/۱	۸/۰	پروازهای بین‌المللی
۱۵/۹	-۲۱/۳	۷۳/۰	۶۳/۰	۸۰/۰	کالای حمل شده (هزار تن)
۵۲/۵	۸/۵	۲۷۳/۰	۱۷۹/۰	۱۶۵/۰	تعداد پروازهای ترانزیتی (هزار پرواز)

ماخذ: سازمان هواپیمایی کشوری

گزارش اقتصادی و ترازنامه سال ۱۳۹۳

سال قبل به ترتیب ۰/۳ درصد کاهش و ۷/۸ درصد افزایش نشان می‌دهد.

۷-۲-۴- حمل و نقل دریایی

در سال مورد گزارش، ظرفیت اسمی بنادر تجاری کشور به ۲۰۰/۰ میلیون تن (نفتی و غیر نفتی) رسید که در مقایسه با سال قبل ۵/۳ درصد افزایش داشت. در همین سال، ظرفیت ناوگان حمل و نقل دریایی تجاری نیز به حدود ۵/۲ میلیون تن رسید که نسبت به سال قبل ۱/۹ درصد کاهش داشت.

جدول ۷-۸- عملکرد بنادر کشور برحسب

(میلیون تن) تخلیه و بارگیری کالا

درصد تغییر	سال		
	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۱
۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۳	▲ ۱۳۹۲
کالاهای غیر نفتی	۷/۸	-۲/۳	۱۰۲/۶
کالاهای نفتی	-۰/۳	۷/۱	۴۴/۰
جمع	۵/۳	۰/۵	۱۴۶/۷

ماخذ: سازمان بنادر و دریانوردی

۷-۳- شاخص‌های قیمتی در بخش حمل و نقل

۷-۳-۱- شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در

مناطق شهری

براساس گزارش نتایج شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در مناطق شهری ایران، شاخص قیمت حمل و نقل در سال ۱۳۹۳ بر پایه سال ۱۳۹۰ نسبت به سال قبل ۲۴/۰ درصد افزایش یافت.

عملیات کانتینری بنادر تجاری کشور با ۱۰/۴ درصد افزایش از ۲۲۱۹/۹ هزار TEU^(۱) در سال ۱۳۹۲ به ۲۴۵۰/۶ هزار TEU در سال ۱۳۹۳ رسید. همچنین، ظرفیت کانتینری بنادر به ۵/۳ میلیون TEU رسید که در مقایسه با سال قبل بدون تغییر بوده است.

بررسی آمار عملکرد بنادر کشور برحسب تخلیه و بارگیری کالاها و نفتی و غیر نفتی در سال ۱۳۹۳ نشان می‌دهد میزان تخلیه و بارگیری کالاها و نفتی و غیر نفتی در بنادر کشور به ترتیب ۴۴/۰ و ۱۰۲/۶ میلیون تن بود که در مقایسه با

(۱۳۹۰=۱۰۰)

جدول ۷-۹- شاخص بهای مصرف‌کننده بخش حمل و نقل

درصد تغییر	سال			ضریب اهمیت		
	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۱			
۲۴/۰	۳۴/۳	۲۱۵/۷	۱۷۳/۹	۱۲۹/۵	۹/۸۷	حمل و نقل
۱۵/۴	۴۲/۰	۲۳۴/۸	۲۰۳/۴	۱۴۳/۲	۳/۹۳	وسایل نقلیه شخصی
۳۲/۵	۲۳/۹	۱۹۳/۲	۱۴۵/۸	۱۱۷/۷	۳/۵۵	تعمیرات و سوخت وسایل نقلیه شخصی
۲۹/۷	۳۴/۴	۲۱۷/۵	۱۶۷/۷	۱۲۴/۸	۲/۳۹	هزینه‌های رفت و آمد

۷-۳-۲- شاخص بهای تولیدکننده

شاخص بهای تولیدکننده در بخش حمل و نقل و انبارداری^(۲) در سال ۱۳۹۳ بر پایه سال ۱۳۹۰ در مقایسه با سال قبل ۲۵/۸ درصد افزایش یافت. در میان زیرگروه‌ها و اقلام این گروه، بالا رفتن بهای زیرگروه‌های بلیط مسافرت با اتوبوس به

در گروه حمل و نقل، شاخص بهای گروه هزینه‌های رفت و آمد ۲۹/۷ درصد افزایش داشت که بیشتر تحت تاثیر بالا رفتن کرایه تاکسی در داخل شهر به میزان ۳۲/۴ درصد، کرایه مسافرت به خارج از کشور با هواپیما ۴۷/۶ درصد و کرایه اتوبوس در داخل شهر به میزان ۲۹/۹ درصد بود.

۲- سهم بخش حمل و نقل از کل ضریب اهمیت بخش حمل و نقل و انبارداری ۹۶/۹ درصد است.

۱- Twenty-foot Container Equivalent Units (TEU)

فصل ۷ حمل و نقل

سهمی بیش از ۷۵/۰ درصد از کل ضریب اهمیت گروه، سهم قابل توجهی در افزایش شاخص بهای گروه حمل و نقل و انبارداری داشتند.

میزان ۲۵/۸ درصد، کرایه تاکسی در داخل شهر به میزان ۳۲/۵ درصد، حمل و نقل زمینی بار توسط کامیون به میزان ۲۸/۶ درصد و حمل و نقل هوایی مسافر به میزان ۳۰/۸ درصد با

(۱۳۹۰=۱۰۰)

جدول ۷-۱۰- شاخص بهای تولیدکننده بخش حمل و نقل

درصد تغییر		سال			ضریب اهمیت	
۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱		
۲۵/۸	۲۹/۹	۱۹۶/۶	۱۵۶/۳	۱۲۰/۳	۱۸/۵۳	حمل و نقل و انبارداری
۲۶/۱	۲۸/۴	۱۹۴/۰	۱۵۳/۸	۱۱۹/۸	۱۷/۱۸	حمل و نقل زمینی و حمل و نقل از طریق خط لوله
۳۰/۸	۴۲/۲	۲۵۷/۲	۱۹۶/۷	۱۳۸/۳	۰/۷۸	حمل و نقل هوایی
۳/۴	۵۸/۲	۱۸۱/۷	۱۷۵/۸	۱۱۱/۱	۰/۴۲	انبارداری و فعالیت‌های پشتیبانی حمل و نقل
۲۵/۷	۶۷/۴	۲۲۴/۱	۱۷۸/۳	۱۰۶/۵	۰/۱۴	فعالیت‌های پست و پیک